

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.351/2017/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a **(párfogó ügyvéd neve)** ügyvéd által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - a Papp és Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Papp Kornél) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. február hó 2. napján kelt 1.P.20.779/2016/16. számú ítélete ellen a felperesek részéről 17. és 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak az állami adóhatóság felhívására 20 352 (húszezer-háromszázötvenkettő) Ft fellebbezési eljárási illetéket, míg a további 8722 (nyolcezer-hétszázhuszonkettő) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapítja, hogy a felpereseket a másodfokú eljárásban képviselő **(párfogó ügyvéd neve)** párfogó ügyvéd díját a felperesek kötelesek viselni.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 11 500 (tizenegyezer-ötszáz) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az I. r. felperes és az alperes jogelőde 2006. március 28. napján **(kölcönszerződés száma)** szerződésszámmal jelölt kölcsönszerződést kötöttek az I. r. felperes által megvásárolni kívánt Škoda Fabia Classic típusú gépjármű vételárának finanszírozására. A kölcsönszerződés szerint az alperesi jogelőd által folyósított kölcsön összege 2 665 800 Ft, a havi törlesztőrészletek összege 30 849 Ft, a törlesztések száma 120, míg az összes törlesztőrészlet összege 3 701 880 Ft volt. A felek a kölcsönszerződés mértékadó devizanemét CHF-ben, míg a THM-et 7,15 %-ban határozták meg.

A II. r. felperes a 2006. március 28. napján az alperesi jogelőddel kötött szerződés alapján garanciát vállalt az I. r. felperes, mint kölcsönbevevő kölcsönszerződésből eredő tartozásainak teljesítéséért. A felperesek többször módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy mind a kölcsön-, mind a garanciaszerződés érvénytelen. Az I. r. felperes a kölcsönszerződés érvénytelenségét arra alapította, hogy abban nem került feltüntetésre az összes költség változására vonatkozó becslés, és tisztességtelen az árfolyamkockázat reá telepítése. A II. r. felperes állította, hogy a garanciaszerződés megkötése során őt az alperes megtévesztette, miután abban a hiszemben volt, hogy üzembentartói szerződést ír alá. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérték a kölcsönszerződés hatályossá nyilvánítását és annak megállapítását, hogy a tartozásuk az alperes által nyilvántartott 1 860 620 Ft-tal szemben mindössze 761 669 Ft.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, a felperesek tisztában voltak a szerződés lényegével, tartalmi elemeivel, az árfolyamváltozás törlesztőrészletre gyakorolt hatásával, így az ezt érintő üzletszabályzati rendelkezések nem tisztességtelenek. Kiemelte, az I. r. felperes kötelezettséget vállalt mind az árfolyamváltozás, mind a hirdetmény szerinti költségek megfizetésére. Nem vitatta, hogy a szerződés nem tartalmazza a szerződéskötés időpontjában az ügyleti kamat éves százalékos értékét, ami azonban a szerződés tartalma alapján megállapítható, ezért kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását 6,93 % induló ügyleti kamat meghatározása mellett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a perrel érintett kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy az induló ügyleti kamat mértékét évi 6,93 %-ban határozta meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felpereseket 40 000 Ft perköltség egyetemleges megfizetésére kötelezte az alperes javára azzal, hogy a feljegyzett eljárási illetékből a felperesek 30 240 Ft-ot, míg az alperes 10 800 Ft-t köteles az állam javára megfizetni. A pártfogó ügyvédi díj viselése szempontjából a felperesek pervesztességét 80 %-ban, míg az alperesét 20 %-ban határozta meg. Határozatának indokolása szerint a felperesek által felhozott érvénytelenségi okok közül kizárólag az induló ügyleti kamat éves százalékos értéke meghatározása miatt ítélte a szerződést érvénytelennek, amely érvénytelenségi okot oly módon küszöbölte ki, hogy a felülvizsgált elszámolás adatainak alapulvételével azt 6,93 %-ban határozta meg. Kiemelte, a szerződés tartalmazza a teljes hiteldíjmutatót, a hirdetményre utalással feltüntetésre kerültek a THM számítása során figyelembe nem vett egyéb költségek, míg a THM számítási módját az Üsz. I.25. pontja rögzíti. Hangsúlyozta, az üzletszabályzat V.6. pontjában az I. r. felperes vállalta a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat, a felperesek az erre vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő tájékoztatást megkapták, így a szerződés érvénytelensége ez okokból nem volt megállapítható. Ugyancsak alaptalannak ítélte a II. r. alperes hivatkozását arra vonatkozóan, hogy a garanciaszerződés megkötése során őt az alperes megtévesztette, utalt arra, a szerződést az arra nyitva álló határidőben nem támadta meg, ezért e hivatkozást érdemben nem is vizsgálta. A pernyertesség-pervesztesség arányát 80-20 %-ban határozta meg a felperesekre terhesebben, és ennek figyelembevételével kötelezte a peres feleket a feljegyzett eljárási illeték és perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, az ítélet részbeni megváltoztatásával annak megállapítását kérték, hogy az alperes felé fennálló tartozásuk 1 527 429 Ft. Emellett kérték mellőzni az elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelezésüket. Fellebbezésük indokaként kifejtették, az alperes által csatolt felülvizsgált elszámolás adataiból kitűnően a tartozásuk 1 860 620 Ft-ban került megjelölésre, ennek kiszámítása során az alperes figyelembe vette a 2013. évi összes befizetésüket, azaz 358 551 Ft-ot, illetve a törvényi elszámolás folytán jóváírt tisztességtelenül felszámított összesen 286 095 Ft-ot. Kifejtették, mivel az alperes 2014. május 26-án a fennálló teljes tartozásukat 2 172 075 Ft-ban határozta meg, ebből levonva a fenti két számadat összegeként adódó 644 646 Ft-ot, a különbözet - a felülvizsgált elszámolásban jelölt összeggel szemben - 1 527 429 Ft, így az alperesnek csupán ezzel az összeggel tartoznak. Hangsúlyozták, a perben illetékmentességet biztosító részleges személyes költségben részesültek, amely kedvezmény utóbb sem került megvonásra, így nagyobb arányú pervesztességük ellenére sem kötelezhetőek az eljárási illeték részbeni viselésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseinek helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az általa készített kimutatások, így a felülvizsgált elszámolás is a felperesi tartozás valós összegét tartalmazzák. Csatolta a felperesek folyószámla egyeztetőjét, amely alapján álláspontja szerint a terhelések és jóváírások ellenőrizhetőek, és

megállapítható, hogy a felperesek előadásával szemben tartozásuk 2017. május 31. napján 2 058 678 Ft volt, amely összeg tartalmazza az összes előjegyzett késedelmi kamatot is.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, abból a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban álló következtetéseket vont le, ítéletét helyesen indokolta, álláspontjával az ítélet tábla egyetért, ezért az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezéssel érintett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakra kíván rámutatni.

Nem volt vitás az elsőfokú eljárás során, hogy a peres felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Az 1/2016. PJE határozat 1.b. pontjában foglaltakból kitűnően a pénzügyi intézmények által kötött kölcsönszerződések jellemzője, hogy egyrészt egyedileg megtárgyalt, másrészt egyedileg meg nem tárgyalt részekből állnak, továbbá a szerződés részét képezik - a szerződés tételes rendelkezése folytán - az ott megjelölt általános szerződési feltételek (üzletszabályzat hirdetmény). A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. tv. (a továbbiakban: DH1 tv.) 3. §-a - figyelemmel a 2/2014. PJE határozat 3. pontjára - megdönthetetlen törvényi vélelmet állított fel a különmemű deviza árfolyamok egyedileg meg nem tárgyalt, illetve általános szerződési feltételkénti kikötése és alkalmazása tisztességtelensége mellett, kimondva azok semmisségét. A DH1 tv. 3. § (2) bekezdése szerint a semmisség folytán „kihulló rendelkezések” helyébe mind a folyósítás, mind a törlesztés tekintetében az MNB hivatalos deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lép. A 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) 3. §-a - a törvény 6. §-ában meghatározott fogyasztói kölcsönszerződések vonatkozásában az ott meghatározott elszámolási fordulónappal - előírta a pénzügyi intézmények elszámolási kötelezettségét, a különmemű deviza árfolyamok tisztességtelen alkalmazása miatt keletkezett fogyasztói túlfizetések tekintetében. A DH1 tv. megdönthető törvényi vélelmet is felállított azzal, hogy a 4. §-ában az egyoldalú kamat, költség és díjemelést lehetővé tevő, egyedileg meg nem tárgyalt, illetve általános szerződési feltételeket az azokat meghatározó, illetve alkalmazó pénzügyi intézmények tisztességtelenség vélelmét megdöntő eredményes perlésétől függően tisztességtelenné minősítette. Ha a pénzügyi intézmény a DH1 tv. 8. § (1) bekezdése szerinti határidőben nem kezdeményezte a vélelem megdöntésére irányuló speciális polgári peres eljárás lefolytatását, vagy az ez iránti keresetét a bíróság jogerősen elutasította, vagy a pert megszüntette, a tisztességtelenség törvényi vélelme beállt. A tisztességtelen kikötésekhez nem fűződik a felek által kívánt joghatás, így a tisztességtelen egyoldalú kamat, költség és díjemelést lehetővé tevő egyedileg meg nem tárgyalt, illetve általános szerződési feltételeket úgy kell tekinteni, mintha azok nem is váltak volna a szerződés részévé, a szerződés ezek nélkül köti a feleket, a fogyasztó által történt teljesítéseket pedig a DH2 tv. 4. §-a és 6. §-a alapján a javára el kell számolni. A DH1 és DH2 tv. rendelkezései szerint a különmemű devizaárfolyamok alkalmazásából eredő, a törlesztőrészek összegében jelentkező tisztességtelenséget, valamint az egyoldalú kamat-, költség- és díjemelést lehetővé tevő egyedileg meg nem tárgyalt, illetve általános szerződési feltételek tisztességtelenségét a jogalkotó kiküszöbölte, egyben a jövőre nézve rendezte az alkalmazandó deviza átszámítási árfolyamot, továbbá a kamatok, költségek és díjak mértékét. A fentebb jelölt elszámolást a pénzügyi intézménynek a DH2 tv. 16. § (2) bekezdésében foglaltak szerint kellett elvégeznie. A fogyasztó a pénzügyi intézmény által készített elszámolás felülvizsgálatát a DH2 tv. 18.-28. §-aiban meghatározott módon és határidőben, illetve eljárások keretében vitathatta, panasszal fordulhatott a pénzügyi intézményhez, a Pénzügyi Békéltető Testülethez, illetve a bírósághoz. Ha ezzel a lehetőséggel nem élt, a DH2 tv. 18. § (5) bekezdése értelmében úgy tekintendő, hogy az elszámolás

során figyelembe vett adatokat és az elszámolás eredményét nem kívánja vitatni, azaz azokat ráutaló magatartással elfogadta, ezért az elszámolás felülvizsgálnak minősül, és az a továbbiakban nem vitatható.

A felperesek keresetükben azt kifogásolták, hogy az alperes a felülvizsgált elszámolás során tévesen állapította meg a tartozás összegét 1 860 620 Ft-ban, ezt azonban a fentebb kifejtettek szerint már nem vitathatják. A rendelkezésre álló peradatok szerint ugyanis a felperesek az alperes által elkészített elszámolás eredményét a DH2 tv-ben megjelölt módon, határidőn belül nem vitatták, nem fordultak sem a PBT-hez, sem a bírósághoz, következésképp a felek közötti elszámolás felülvizsgálnak minősül, az a már hivatkozott törvényi rendelkezés szerint a továbbiakban nem vitatható. A felperesek még fennálló tartozásának összegét kizárólag abban az esetben lehetne ismét vizsgálat tárgyává tenni, ha a kereset jogalapja, azaz a szerződés érvénytelensége iránti igény megalapozottnak bizonyult volna, azaz megállapítható lett volna, hogy a kölcsönszerződés a DH1 törvény 3. és 4. §-ában meghatározottaktól eltérő okból érvénytelen, és az érvénytelenség jogkövetkezményének (a szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánításának) alkalmazása érintené a felek közötti elszámolást. Az elsőfokú bíróság azonban a jogalapot illetően mindössze annyiban adott helyt a keresetnek, hogy megállapította, a szerződés a kamat éves százalékos értéke meghatározásának hiányában érvénytelen, ezt az érvénytelenségi okot azonban kiküszöbölte oly módon, hogy a felülvizsgált elszámolás eredményét figyelembe véve a kamat mértéket 6,93 %-ban határozta meg. Miután a szerződés érvényessé nyilvánítása a felülvizsgált elszámolás adatainak alapulvételével, az annak során figyelembe vett induló ügyleti kamatlábbal egyező kamatmérték meghatározásával történt, az nem érintette a peres felek közötti elszámolást, így nincs mód a felperesek még fennálló tartozása újraszámolásának, illetve a felülvizsgált elszámolásban meghatározottól eltérő összegben való meghatározásának. Lényeges, hogy a perben megalapozatlannak bizonyult a felperesek arra való hivatkozása is, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezések tisztességtelenek, így ez okból sincs lehetőség arra, hogy a felperesek még fennálló tartozása a felülvizsgált elszámolás eredményéhez képest attól eltérően kerüljön meghatározásra.

A felperesek fellebbezésükben a továbbiakban kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság a feljegyzett eljárási illetékből 30 240 Ft megfizetésére kötelezte őket, állították, hogy illetékmentességre kiterjedő személyes költségmentességben részesültek, ezáltal illeték viselésében nem maraszthalhatók. Ezzel szemben a periratok alapján megállapítható, hogy a felperesek az eljárási illeték 30 %-ának viselése alóli mentességet biztosító részleges személyes költségmentességet kaptak (10. sz. végzés), ami azt jelenti, hogy pervesztességük esetén viselniük kell az eljárási illeték 70 %-át, mindössze annak 30%-a megfizetése alól mentesíthetők. A felperesek keresete a már a kifejtettek szerint megalapozatlannak bizonyult, ezért az elsőfokú bíróság ítéletében ennek figyelembevételével helytállóan rendelkezett az eljárási illeték viseléséről, azaz helyes számítás eredményeként kötelezte a felpereseket a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték 70 %-ának megfizetésére.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek viselni a részükre engedélyezett részleges személyes költségmentességre tekintettel a fellebbezés pertárgyértéke alapján feljegyzett fellebbezési eljárási illeték 70 %-át, míg a fennmaradó 30 % eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli. A felperesek pervesztességükre tekintettel kötelesek a képviselőtöket ellátó pártfogó ügyvéd díjának viselésére is a 2003. évi LXXX. tv. (Jstv.) 11/B. § (2) bekezdése alapján.

A fentieken túlmenően a felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek az alperes fellebbezési eljárás során felmerült - ügyvédi munkadíjból álló - költségeit megfizetni, amelynek összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján határozta meg.

Szeged, 2017. október 4.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró